

Kulturnämndens verksamhetsrapport 2010

KULTURNÄMNDENS VERKSAMHETSRAPPORT 2010

kulturnamnden@ uppsala.se

Kulturkontoret
Uppsala kommun
753 75 Uppsala
kulturkontoret@ uppsala.se

Stadsarkivet
Uppsala kommun
753 75 Uppsala
stadsarkivet@ uppsala.se

Omslagsfoto:

INNEHÅLL

FÖRORD

1. KULTURNÄMNDEN

1.1 Ny nationell kulturpolitik	5
1.2 UppsalaEnkäten	5

2. KULTURKONTORET

2.1 Medarbetare	6
2.2 Kultur för utveckling.....	6
2.3 Det litterära Uppsala	7
2.4 Stadsdelsutveckling	8
2.5 Konst	9
2.6 Kulturmiljö.....	10
2.7 Kulturnatten	12
2.8 Nationaldagsfirande	12
2.9 Kulturfrukostar	13
2.10 Körregister.....	13
2.11 Avtal med STIM och SAMI/IFPI	13
2.12 Vänortsmöte.....	13
2.13 Information och kommunikation	13

3. UPPDRAG

3.1 Folkbibliotek	14
3.2 Kultur i vården (KIV).....	16
3.3 Kultur för barn och unga.....	17
3.4 Uppsala konstmuseum.....	18
3.5 Biotopia	19
3.6 Uppsala Konsert & Kongress	21
3.7 Reginateatern.....	23

4. BIDRAG OCH STIPENDIER

4.1 Bidrag till det fria kulturlivet	26
4.2 Bidrag till studieförbund.....	28
4.3 Kulturstipendier	29

5. STADSARKIVET

5.1 Medarbetare	31
5.2 Tillsyn, rådgivning, utbildning och projekt	31
5.3 Tillhandahållande och service.....	32
5.4 Levandegörande av det skriftliga kulturarvet och samarbeten	33
5.5 Slutord	33

FÖRORD

Enligt UppsalaEnkäten 2010 tycker 86 % av Uppsala kommuns invånare att det är viktigt, eller mycket viktigt, att Uppsala uppfattas som en kulturstad. Detta bekräftar att det arbete som görs i Uppsala för att utveckla och stärka kulturens ställning står i överensstämmelse med vad Uppsalaborna tycker är viktigt.

De senaste åren har samarbetet mellan Uppsala kommun, de två universiteten, de regionala kulturinstitutionerna, folkbildningen, föreningslivet, det fria kulturlivet och näringslivet gjort att kulturstaden Uppsala har utvecklats.

Dialogen med Uppsala läns landsting har fördjupats under verksamhetsåret 2010 angående planeringen inför framtagandet av en regional kulturplan samt en översyn av huvudmannaskap och ekonomiskt ansvar för de kulturverksamheter som idag får statligt stöd i Uppsala län.

Under året har folkbiblioteken i Uppsala utvecklats med flera nya verksamheter såsom, läsecirkel och nya former av programverksamhet. Bibliotekens roll som kulturell mötesplats för barn har stärkts genom ombyggnad av flera bibliotek. Biotopia, Regina-teatern och Uppsala Konsert & Kongress har fortsatt locka en stor och bred publik med en högkvalitativ verksamhet. Kulturnämnden har också medverkat till att ett antal kulturprojekt har genomförts och att Uppsalas stipendier till kulturskapare har blivit fler.

Stadsarkivets verksamhet under 2010 avspeglar de skiftande områden som arkivet verkar inom. Olika aspekter av digitalisering fortsatte att prägla verksamheten under året. Digitaliseringen skapar många möjligheter samtidigt som det är nödvändigt att bevaka att informationen kan bevaras över tid till gagn för framtidens Uppsalabor.

Organisationsförändringar ledde till insatser för att avsluta och stötta nya arkivbildningsprocesser. Antalet deltagare i utbildningsverksamheten slog rekord som en följd av detta.

De enskilda medborgarnas behov av arkiverad information är tydlig och knyter ofta an till allmänna företeelser i samhället. Stadsarkivets servicenivå var fortsatt hög och skedde allt mer i digital form. Samtidigt pågick arbetet med att föra ut mer information via kommunens webb. Sju stadskartor från tidsperioden 1858–1961 lades ut. De ger medborgarna möjlighet att enkelt studera stadens utbredning under 100 år.

Intresset för arkivet som levandegörare av det skrivna kulturarvet visade sig i höga besöks-siffror på årets *Kulturnatt* och på *Arkivens Dag* samt för programverksamheten *Arkiven i Sandbacken*. Att knyta an till jubileer och andra uppmärksammade händelser i kommunen blev ett sätt att erbjuda medborgarna möjlighet att få bakgrund och perspektiv på företeelser i dagens Uppsala. Samarbetet med andra arkiv, bibliotek och museer omfattade fler aktörer. Tillsammans med Upplandsmuseet påbörjades ett pedagogiskt samarbete som ska möta kraven i de nya kurs- och ämnesplanerna för basämnet historia.

1. KULTURNÄMNDEN

Nämnden har sammanträtt nio gånger. Nämnden har haft ett folkbildnings- och biblioteksutskott, ett konst- och museiutskott, ett bidragsutskott och ett stipendieutskott.

Ordinarie ledamöter 2010

Jan-Erik Wikström (FP) ordförande
Peter Gustavsson (S) vice ordförande
Anna-Karin Westerlund (M)
Bertil Norbelie (M)
Margareta Fernberg (M)
Helena Ling (FP)
Ewa Jönsson (C)
Margit Borgström (KD)
Bo Östen Svensson (S)
Beatriz Hedvåg (S)
Sven-G Hultman (MP)

Ersättare 2010

Johan Ridenfeldt (M)
Lina Nordquist (FP)
Ove Hultquist (D)
Bengt Neiss (KD)
Enn Kokk (S)
Charlotte Baltzer (S)
Ulla-Stina Claeson (V)

1.1 Ny nationell kulturpolitik

De nya nationella kulturpolitiska målen beslutades av riksdagen i december 2009. Målen styr den statliga kulturpolitiken men är även tänkta att ge vägledning för kulturpolitiken i kommuner och landsting. De statligt prioriterade områdena är barn och unga, jämställdhet, internationellt och interkulturellt samarbete och tillgänglighet.

Målet med den nya modellen för regional kultursamverkan, även kallad koffertmodellen, är att skapa ett ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer. Uppsala kommun och Landstinget i Uppsala län gör med anledning av detta en översyn av organisation och huvudmannaskap för kulturinstitutionerna Upplandsmuseet, Musik i Uppland, Uppsala stadsteater och Uppsala konstmuseum. Översynen som ska vara färdig våren 2011.

1.2 UppsalaEnkäten

Kulturnämnden och V&B beställde en serie frågor om kulturlivet i Uppsala kommun i den så kallade UppsalaEnkäten som genomfördes av Provos i september – oktober 2010. Undersökning skickades per post till 3 000 personer folkbokförda i Uppsala kommun, i åldern 18–74 år. Enkäten har besvarats av cirka 1 000 uppsalabor och ger därmed en god uppfattning om vad de som bor i Uppsala anser om våra kulturverksamheter och kulturlivet i Uppsala.

2. KULTURKONTORET

2.1 Medarbetare

Under 2010 arbetade följande personer på kulturkontoret:

Sten Bernhardsson, direktör

Ingela Åberg, nämndsekreterare

Magnus Elfwendahl, stadsantikvarie och kulturstrateg för kulturmiljöfrågor

Lisen Hessner, kulturstrateg för konst, intendent för offentlig utomhuskonst

Elise Rhodin, kulturstrateg för allmänkultur, musik och film

Annika Strömberg, kulturstrateg för bibliotek och folkbildning

Fia Söderberg, kulturstrateg för scenkonst och information (tjänstledig augusti–december)

Pia Sörås Staflin, vikarierande kulturstrateg för scenkonst och information (augusti–december)

Anna Ehn, projektledare för offentlig konst

Sofie Blomgren, kulturesekreterare/kulturnattsgeneral

Erik Molin, akademiker trainee

Kristin Lindgren, praktikant

Från och med oktober månad övergick en av kulturkontorets medarbetare till en ny tjänst i det nybildade Destination Uppsala AB. Uppdrag om att genomföra kulturnatten, nationaldagsfirande och kulturfrukostar ges från och med 2011 till bolaget.

2.2 Kultur för utveckling

Kommunstyrelsen (KS) beslutade i juni 2009 att delar av projekten från kulturhuvudstadsansökan ska genomföras utifrån de förutsättningar som finns med befintliga resurser, i projektet Kultur för utveckling som pågår till och med 2014. Syftet är att stärka bilden av Uppsala som kulturstad och att ta till vara kulturens förändringskraft i ett långsiktigt, hållbart samhälle. Kommunledningskontoret och kulturkontoret leder arbetet och koordineringen av de olika projekten. Kulturnämnden äger projekten Unga K-märker, Ingmar Bergmans Uppsala, Kulturella spår i stadsrummet, Nya rum för konsten och Biotopia i Vasaparken (Skolparken).

Unga K-märker

Projektet Unga k-märker har genomförts under 2010. Projektet har gett ett smakprov på vilka kulturmiljöer i Uppsala kommun som har betydelse för ungdomar idag. Ungdomar mellan 13 och 20 år tillfrågades om vilka byggnader och miljöer de vill bevara för framtiden och uppmanades att ladda upp bilder på en hemsida tillsammans med en kort motivering. Den tekniska plattformen för detta togs fram tillsammans med Uppsala Nya Tidning. De inkomna bidragen sammanställdes i en bok som utformades av elever vid Grafiskt Utbildningscenter i Uppsala. Projektet avslutades med boksläpp på Clarion Hotel Gillet i närvaro av ett hundratal ungdomar. Samtliga skolor och bibliotek i kommunen har fått boken. Projektet finansierades genom ett samarbete med ett tiotal externa och kommunala parter.

Ingmar Bergmans Uppsala

För att öka kunskapen om Ingmar Bergmans anknytning till Uppsala har broschyrer tagits fram under 2010. Broschyerna har varit tillgängliga vid Slottsbiografen och hos Uppsala turistinformation samt erbjudits filmfestivalsarrangörer. Eftersom det internationella intresset för Bergman är stort gjordes också en engelsk version av broschyren. Ett par så kallade rollups på temat Ingmar Bergman och Slottsbiografen producerades tillsammans med BIZ&ART. Under juni-augusti var dessa uppställda i Slottsbiografens vestibul. Under hösten har de varit placerade vid kommunens möteslokaler i Munin. För att hedra

Bergmans konstnärskap instiftades under året ett filmpris – *Uppsala kommuns filmpris till Ingmar Bergmans minne* (se även 4.3 kulturstipendier). En skylt med svensk och engelsk text som informerar om Bergmans anknytning till Slottsbiografen har satts upp på fasaden utanför biografen. Vid invigning av Ingmar Bergmansgatan genomförde Uppsala kommuns kulturnämnd och namngivningsnämnd ett gemensamt program.

Kulturella spår i stadsrummet

Kulturnämnden har tidigare gett kulturkontoret i uppdrag att uppmärksamma författare med anknytning till Uppsala. Detta uppdrag har utvidgats till att omfatta även andra konstområden. Projektet kallas nu *Kulturella spår i stadsrummet* och kulturkontoret är projektledare. Syftet med projektet är att informera om, och väcka intresse för, olika kulturpersonligheter som har stark anknytning till staden.

Till litteraturspåret, som blir först ut av de kulturella spåren, har ett urval på 20 författare har tagits fram, en skyltprototyp utvecklats och den första skylten i serien färdigställd. Skylten presenterar författaren Jan Fridegård samt ett kortare citat ur ett av hans verk. En webbplats, www.kulturellaspår.se, som kopplas till skyltarna har upphandlats. På webbplatsen kommer en fördjupad information om de personer som presenteras på skyltarna att ges, i form av till exempel författaruppläsningar, filmklipp från framträdanden, länkar till andra informationskällor med mera. Webbsidan lanseras i samband med invigningen av Fridegårds-skylten. Skyltarna kommer även att förses med en QR-kod som kan avläsas med hjälp av en så kallad smart mobiltelefon. Funktionen ger betraktaren möjlighet, att direkt i mobiltelefonen, få upp den sida på www.kulturellaspår.se med fördjupad information som är kopplad till den aktuella skylten.

Nya rum för konsten

Kulturkontoret har på kommunfullmäktiges uppdrag tagit fram en förstudie som presenterar olika alternativ för hur ett nytt hus för konsten skulle kunna gestalta sig. Kommunfullmäktige har gett kulturnämnden i uppdrag att gå vidare med förundersökningen enligt de alternativ som tas upp i förstudien. Huvudspåret i detta arbete är att på kulturnämndens uppdrag att utarbeta en modell för både för själva verksamheten men också för hur slottet skulle kunna utvecklas till ett attraktivt besökscentrum. Arbetet med förslaget som presenteras under 2011 sker i samarbete med en samverkansgrupp för olika kontor inom Uppsala kommun, Statens Fastighetsverk och med representanter för Uppsala universitet.

Biotopia i Vasaparken

Utveckling av Skolparken (Vasaparken), i anslutning till Biotopia, görs i samarbete med fritids- och naturkontoret. Kulturnämnden har gett skulptörerna Silas Engström och Olov Tällström parallella uppdrag att föreslå konstnärlig gestaltning av en damm i parken. Förslagen, som arbetas fram i samråd med Temagruppen AB:s landskapsarkitekter, kommer att presenteras för kulturnämnden våren 2011.

2.3 Det litterära Uppsala

Kulturnämnden har initierat arbetet med att utveckla Uppsala inom litteraturområdet genom att knyta nya kontakter, bygga nätverk och driva projekt. Viktiga delar i detta arbete har varit inrättandet av det stipendium för förföljda författare som gjort Uppsala till en fristad samt inrättande av ett författarstipendium till Jan Fridegårds minne.

Fristad för förföljda författare

Kommunfullmäktige beslutade 2008 att inrätta ett stipendium för förföljda författare. Det innebär att Uppsala kommun, genom kulturnämnden, tar emot en etablerad författare som har svårigheter att fritt verka i sitt hemland. Uppsalahem AB har ställt en lägenhet till förfogande och den första stipendiaten togs emot 2008. I början av augusti 2009 välkomnades Anisur Rahman som ny fristadsförfattare. Kulturkontoret skapade ett kontaktnät inför mottagandet och säkerhetsgenomgångar genomfördes tillsammans med

stipendiaten och säkerhetspolisen i Uppsala. Samarbetet med svenska PEN förstärktes. Under 2010 förlängdes Anisur Rahmans stipendium med ytterligare ett år. I maj 2010 blev Uppsala medlem i International Cities of Refugee Network, ICORN. Uppsala kommun sökte och fick bidrag från Kulturrådet till Anisur Rahmans deltagande i den internationella författarkonferensen Waltic i Istanbul 2010. Fristadsförfattaren har genomfört en serie med kreativa skriparverkstäder på Uppsala stadsbibliotek med hjälp av framförallt Studiefrämjandet. Uppsala stadsbibliotek och kulturkontoret har också varit samarbetsparter. Stadsbiblioteket har involverats i fristadsarbetet genom att under 2010 ha upplåtit ett arbetsrum i sina lokaler till Anisur Rahman. Fristadsförfattaren har även i samarbete med Studiefrämjandet och Ola Larsmo, ordförande i Svenska PEN, sammanställt en antologi, *Ord från ett rum*. Den innehåller texter av de författare som varit gästföreläsare vid skriparverkstäderna samt bidrag från de personer som deltagit i dessa verkstäder.

Kulturkontoret har, tillsammans med Sveriges övriga fristäder, deltagit i samtal hos Kulturrådet om fristadsarbetets förutsättningar. Kulturkontoret deltog också i ICORN:s årliga konferens som 2010 hölls i Frankfurt.

Stipendium till Jan Fridegårds minne

2009 sålde Uppsala kommun det torp i Gunggräna som tidigare ägts av Jan Fridegård och som upplåtits för stipendiater sommartid. Kulturnämnden omvandlade vistelsestipendiet till ett penningstipendium till Jan Fridegårds minne för författare som verkar i Jan Fridegårds anda. Stipendiet på 100 tkr delas ut vartannat år med början 2009. Kulturnämnden tilldelade författaren Ola Larsmo 2009 års stipendium. Förberedelser har under året gjorts för nästa utdelning 2011.

2.4 Stadsdelsutveckling

Kulturnämnden har deltagit i det kommunala utvecklingsarbetet för Gottsunda genom delprojektet Gottsunda kulturstadsdel inom ramen för Kultur för utveckling, verksamhetsbidrag till Gottsunda Dans & Teater och ateljéföreningen Konstjord, uppdrag till Gottsundabiblioteket samt evenemangsbidrag till *Gottsundadagarna*, projektet *Livets vetenskaper* och projektet *Matparken* i Gottsundagipen. Kulturnämnden har också gett två uppdrag för konstnärlig gestaltning i området. Designgruppen Form us with love har fått uppgiften att ta fram förslag till varma bänkar i centrum, formgivna särskilt för Gottsunda. Konstnären Erik Krikortz har fått gehör för ett förslag att tillsammans med ungdomar i området skapa en digital väggtidning.

Planeringen för ett ombyggt centrum i Gottsunda med nya lokaler för bibliotek och Gottsunda Dans & Teater har pågått under 2010. Kontoret har medverkat i projekteringsarbete med Uppsala kommuns fastighets AB. Bland annat deltog kontoret i en studieresa till Västerås med syftet att titta på kulturverksamheter och lokaler samt ett studiebesök i Stockholm tillsammans med bibliotekspersonal, projektledaren från NCM Development samt den arkitekt som anlåtats för ombyggnaden av hela centrumanläggningen.

Kulturnämnden har tillsammans med socialnämnden för barn och unga samt barn- och ungdomsnämnden tillskrivit kommunstyrelsen om behovet av att utveckla ett kulturcentrum i Sävja. Kulturcentret är tänkt att utvecklas i de lokaler där det idag redan finns en fritidsgård och ett bibliotek. Kulturkontoret har deltagit i förberedelsearbetet.

Biblioteken i Salabacke samt Eriksberg har fått renoverade lokaler vilket också är ett led i stadsdelsutvecklingen.

En viktig del av kulturnämndens stadsdelsutveckling bedrivs genom uppdraget om Stenhagens bildnings- och kulturcentrum (Sbkc). Kulturnämnden har sedan 2008 gett ett uppdrag om verksamhet vid Sbkc tillsammans med barn- och ungdomsnämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden samt äldrenämnden. De verksamheter som ryms i

Sbkc är folk- och skolbibliotek, fritidsgård, förskola, grundskola f-9, matservice till skola och äldreboende samt till utifrån kommande seniorer. Verksamheterna i anläggningen får sina grunduppdrag från respektive nämnd. Det gemensamma uppdraget till Sbkc omfattar samordning av verksamheterna och samverkan med omgivande samhälle, kultur- och föreningsliv och studieförbunden. De ledord som verksamheterna arbetar efter är *Delta*, *Uppleva*, *Lära*.

Sbkc är ett kulturcentrum och en mötesplats för alla åldrar i närliggande område. Biblioteket har i uppdrag att vara ett profilerat barn- och ungdomsbibliotek. Vid terminsstart ges ett program ut med de aktiviteter som erbjuds i Sbkc av alla olika aktörer och verksamheter.

2.5 Konst

Kulturkontoret deltar i arbetet med stadsförnyelse i samverkan med andra kommunala instanser, intressenter och aktörer. Konstnärlig gestaltning av den offentliga miljön är en central del av den stadsförnyelse som pågår i Uppsala. Kulturhistoriska, estetiska och konstnärliga aspekter är självklara inslag i allt stadsförnyelsearbete för att skapa en hållbar och attraktiv stadsmiljö. Exempel på projekt och grupper där kontoret medverkat under 2010 är stadsförnyelsegruppen, upprustningen av Dragarbrunnsgatan och upprustning av paradgatan (Vaksalagatan/Drottninggatan). Kulturkontoret genomför även konstvandringar för nyanställda i Uppsala kommun.

Konstnärlig gestaltning

Kulturnämnden har en investeringsbudget på fem miljoner kronor till konst i offentlig miljö. Kulturnämnden beslutar om fördelningen av konstanslaget och vilka projekt som ska genomföras och kulturkontoret har under året tagit fram förslag till konstverk på flera kommunala institutioner och utomhusmiljöer. Förslag till fördelning av konstanslaget tas fram efter samråd med fastighetskontoret, kommunledningskontoret, stadsbyggnadskontoret samt kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad.

Offentlig konst på institutioner med kommunala uppdrag

Under 2010 har konstprojektet på Årstaparkens förskola slutförts. Där har Backa Carin Ivarsdotter utfört ett väggkonstverk utifrån barns målningar. På Ringmurens förskola har Marie-Louise Sundqvist arbetat med collage av keramiska objekt, textila objekt och screentryck. Maria Lewis har skapat tre stycken fem meter långa ormar av kapsyler för Lyckebo förskola som är Uppsalas största förskola med plats för 200 barn. Gestaltningarna har utförts i nära samråd med brukarna. Kompletterande konst har också placerats i lokalerna.

Under året har arbetet fortgått med gestaltningar på Pilskolan av Ragnhild Sandelius Brodow och Malmaskolan av Kristina Schmid. Gestaltningarna görs både utomhus och inomhus och skolorna har båda sökt och fått pengar från *Skapande skola* för att förankra den offentliga konsten tillsammans med konstnärerna. Nya projekt har satts igång på bland annat von Bahrs förskola tillsammans med konstnär Mats Nyberg, och på Sunnerstaskolan.

Fyra nya äldreboenden, Ferlin i Löten, Linné i Sävja, Västergården i Svartbäcken och Bernadotte i Vårdsätra har fått konst deponerad i alla sina matsalar.

Pedagogiska projekt har drivits i form av vandringsutställningarna *Arv och identitet* som visats på Rosendalsskolan och Uvens gymnasium samt *Foto och poesi* som visats på Stabby montessori, Kvarngårdesskolan, Stordammens skola och Eriksskolan. Utställningarna har kompletterats av visningar för elever och personal samt workshops tillsammans med lärare och konstnärer. Utställningarna fortsätter att turnera under 2011.

Inköp av så kallad lös konst för offentliga lokaler och tjänsterum har gjorts fortlöpande under året. Se bilaga 2.

Offentlig konst i utomhusmiljö

Skulpturen *Minnesmärke över judiska invandrare* av Ulla Viotti invigdes i Tullgarnsparken under augusti månad. För stadsdelen Gränby pågår ett arbete med tre skulpturer av Emma Kronvall som kommer att invigas under våren 2011. Dragarbrunnstorg har fått en konstnärlig gestaltning av Ebba Matz. Verket beräknas stå klart i alla sina delar för att kunna invigas under 2011.

Ett annat projekt för Dragarbrunnsgatan är den konstnärliga gestaltning som tagits fram av konstnärerna Natasha Dahnberg och Katarina Sundqvist Zohari i samarbete med Temagruppen AB. Den stränga vintern har försenat arbetet men verken beräknas kunna invigas sommaren 2011. Gunnar Leches park, som sträcker sig mellan Kungsgatan och hela nya området för Resecentrum, har också varit föremål för konstnärlig gestaltning av konstnären Helena Laukkanen och ljusdesigner Gert Ove Wågstam. Projektet består av många olika delar och sträcker sig också in i Vretgränd. Samtliga verk är tänkta att invigas under 2011.

Kristina Jansson har tagit fram ett förslag till skulptur i Stadsträdgården till Gösta Knutssons minne. Verket, i form av en kattskulptur i brons, beräknas kunna stå klar för invigning under sensommaren 2011.

Konstnären Erik Krikortz har under 2010 fått nämndens uppdrag till ett konstprojekt tillsammans med ungdomar i Gottsunda. Konstverket, som till största delen består av handledning och workshops, kommer att resultera i att en interaktiv väggskärm som berättar om det en grupp om trettio ungdomar bestämmer sig för att berätta här. Projektet kommer också att resultera i en bok om det som ungdomarna själva vill förmedla. Designgruppen Form us with love har fått uppdraget att ta fram ett förslag till sittbänkar, uppvärmda med spillvärme från fjärrvärmenätet i Gottsunda. Förslaget kommer att redovisas för kulturnämnden under 2011. Förslag på skissuppdrag till Paradgatan kommer också att presenteras under våren liksom ett förslag till skulpturer i Frodeparken, som beräknas stå klar under våren 2012.

Konsultuppdrag

Kulturkontoret har på uppdrag av Resecentrum AB tagit fram förslag till konstnärlig gestaltning av det nya stationsområdet. Projektet resulterade i att Resecentrum AB beställde två skulpturer av Tony Cragg: *Chain of events* och *Discussion* vilka invigdes under hösten 2010.

Reparationer och underhåll

Flera akuta reparationsuppgifter har uppstått under året. *Celsius*skulpturen vid Celsius gamla observatorium på gågatan har utsatts för grov vandalisering. Verket står nu åter på sin plats. Kajsa Mattas bronsskulpturer *Ängel* och *In Manus tuas* längs åpromenaden blev så illa åtgångna av snöröjningen under vintern att båda har fått skickas till Bergmans konstgjuteri i Stockholm för lagning och ytbehandling. Till Bror Hjorths skulptur *GåsAnders* utanför Björklinge kyrka har nya stråkar tillverkats. Flera av Uppsalas offentliga skulpturer har klottersanerats och vaxats under året. En förundersökning av Arne Jones *Sten på sten*, som är i stort behov av konservatoriska åtgärder, har inletts.

2.6 Kulturmiljö

Kulturkontoret verkar för att synliggöra, vårda och bruka det lokala kulturarvet samt upprätthålla och utveckla en upplevelserik, hållbar, estetiskt genomtänkt och attraktiv miljö. Eftersom Uppsala kommun befinner sig i en expansiv period med stort tryck på såväl äldre som nyare kulturmiljöer arbetar kontoret aktivt för att uppmärksamma stadens och landsbygdens kulturarv och skapa en kvalitativ och historisk kontinuitet i kommunens bebyggelseutveckling.

Samverkan i planarbetet och deltagande i arbetsgrupper

Kulturkontoret har under 2010 deltagit i arbetet vid framtagandet av Översiktplan 2010, fördjupad översiktplan för Funbo samt olika program och detaljplaner. Kontoret har också besvarat internremisser rörande bygglov och deltagit i olika arbetsgrupper. Exempel på grupper är Uppsala kommuns planforum och en grupp som utarbetar ett förslag till nytt miljöprogram för Uppsala kommun. Under året har kulturkontoret även deltagit i seminarier/samtal rörande bland annat Kronåsen/Ulleråker, Östra Fyrislund, Eklundshof och Linnéträdgården. På uppdrag av fastighetskontoret har kulturkontoret administrerat ett projekt för framtagandet av en vårdplan för Walmstedska gården.

Studiehandledning och praktikplatser

Under året har stadsantikvarien väglett studenter vid Stockholms universitet, Uppsala universitet och SLU när kommunala kulturmiljöer använts i olika kursmoment. Inom ramen för kursen för kulturmiljövård i planering och lagstiftning vid Högskolan på Gotland framtog en vårdplan för rektorsvillan vid Katedralskolan. Byggnaden är byggnadsminne och ägs av Uppsala kommun. Under 2010 har en akademikertrainee och en student vid Uppsala universitets samhällsplaneringsprogram förlagt sex månaders praktik till kulturkontoret.

Det Linneanska kulturarvet

Länsstyrelserna i Uppsala och Kronoberg ska nominera Linnés vetenskapliga gärning till UNESCO:s världsarvslista. Förslaget *The Rise of Systematic Biology* fördes i december 2009 upp på Sveriges lista över förslag till världsarv. Kulturkontoret har under 2010 representerat Uppsala kommun i styrgruppens arbete. Under året har kontoret också ingått i den kulturhistoriska referensgruppen, *Uppsala linneanska trädgårdar* med Uppsala universitet som huvudman. Utöver detta har kulturkontoret fortsatt att stödja verksamheter med anknytning till Linnés historiska miljöer samt kulturarvsturismen med Linné som tema.

Kulturnämnden bidrar på olika sätt till kommunledningskontorets projekt Linnés Uppsala. Dels har kontoret ingått i arbetsgrupp och styrgrupp, dels har nämnden bidragit med finansiering inom olika områden. Verksamhetsbidrag beviljades till Linnésällskapet/Linnémuseet (200 tkr). Vidare fick Danmarks hembygdsförening verksamhets- och evenemangsbidrag för aktiviteter och arrangemang vid Linnés Sävja (15 tkr). Arrendatorn vid Linnés Sävja beviljades bidrag till skötsel av en serviceinrättning (10 tkr). Bidrag har utbetalats till Gränby 4 H för skötsel av mark- och anläggningar vid Gränby Linnéminne (20 tkr) samt för ett evenemang riktat till barn (30 tkr). Konstnären Anette Wixner fick ett uppdrag att reparera skyltar vid Gränby (5 tkr). Konstsommar har tilldelats ett evenemangsbidrag för att visa upp verk i Linnéträdgården och Orangeriet (100 tkr).

Gamla Uppsala

Kulturkontoret följer utvecklingen inom fornminnesområdet och museet i Gamla Uppsala främst genom att representera Uppsala kommun i Riksantikvarieämbetets referensgrupp för Gamla Uppsala. Tillsammans med representanter från Uppsala universitet, Gamla Uppsala församling, länsstyrelsen, Upplandsmuseet, Uppsala Tourism och Gamla Uppsala hembygdsförening har gruppen diskuterat gemensamma utvecklingsfrågor 2010. Vidare har kulturkontoret varit representerat vid ett seminarium inför kommande arkeologiska undersökningar när Trafikverket bygger ett dubbelspår förbi Gamla Uppsala.

Modern hembygd

Kommunens kulturpolitiska program påpekar betydelsen av att öka kunskapen om såväl stadens som landsbygdens historia och därigenom väcka och utveckla hembygdskänslan. Genom det tidigare initierade projektet *Modern hembygd* medverkar kulturkontoret till att öka medborgarnas kunskap om en expansiv period i Uppsalas historia och ge de boende ökad stolthet och känsla för sin stadsdel. Under 2010 har arbetet omfattat framtagandet av

en arkitekturguide över bostadshus i stadsdelarna Gränby, Löten och Nyby. Guiden har distribuerats till cirka 7 000 hushåll i de berörda områdena. Projektets ekonomi säkrades kontoret genom att ingå ett samarbete med berörda fastighetsägare i områdena.

2.7 Kulturnatten

Kulturkontoret har ansvarat för ledning och koordination av evenemanget Kulturnatten. En projektledare, en praktikant och tre konsulter har arbetat med genomförandet. Arbetet har inneburit ansvar för övergripande samordning, programläggning, invigning, infrastruktur och logistik, extern finansiering, marknadsföring samt utvärdering och planering. Arbetet har skett i viss samverkan med kommunledningskontorets enhet för näringsliv och marknad.

Kulturnatten är en mötesplats mellan Uppsalas breda kulturliv och en stor och ofta ny publik under ett dygn, den andra lördagen i september. Syftet är att entusiasmera och stötta kulturlivet att utvecklas och marknadsföra sig året runt, med avstamp i ett stort välkoordinerat evenemang. Publiken ska också ges en chans att bredda sin smak och få uppleva kanske tidigare okända kulturuttryck.

Den 11 september genomfördes den 22:a Kulturnatten med 565 programpunkter, varav 40 för barn, på 156 platser av 210 arrangörer. Resecentrum och Vaksala torg provades som nya evenemangsplatser. Ett trygghetsprojekt genomfördes med dekorerade, ljud- och ljussatta toaletter. En sagostafett skrevs på Facebook av vänner till Kulturnatten.

Invigningen ägde rum på Uppsala Konsert & Kongress (UKK). Anders Widmark stod för musiken och invigningstalare var Solfrid Söderlind, överintendent vid Nationalmuseum. Årets Gösta Knutsson-stipendium tilldelades Kaj Anderberg, tidigare rektor för musikskolan. Konserthuset arrangerade också ett högkvalitativt evenemang för 800 ungdomar under kvällen.

Kulturnämnden genomförde en medborgardialog i biblioteksbusen Astrid som stod parkerad vid Stora torget. Arrangemanget samlade flera hundra intresserade besökare.

Den tidigare tendensen att arrangemangen ökat kraftigt utomhus har hållit i sig. Intresset av att på olika sätt använda sig av det offentliga stadsrummet är stort. Även evenemang inomhus noterar fortsatt höga besökssiffror, som exempelvis Uppsala stadsbibliotek 8 000 personer, Biotopia 1 900 personer, Galleri London 1 939 personer, UKK 1 500 personer och Stadsarkivet 700 personer.

Tabell 1. Kulturnatten

Kulturnatten	2008	2009	2010
Arrangörer	270	268	210
Programpunkter	580	600	565
Platser	159	153	156
Barnprogram	35	44	40

2.8 Nationaldagsfirande

Kommunens nationaldagsfirande genomfördes i samråd med kommunfullmäktiges presidium och kulturnämndens ordförande. Målsättningen var att bjuda uppsalaborna, och särskilt årets nya medborgare, till ett festligt och värdigt musikaliskt evenemang av hög kvalitet som speglar dagens mångkulturella Uppsala.

I Parksnäcken firade cirka 1 000 personer i alla åldrar nationaldagen. Årets nyblivna medborgare i Uppsala var inbjudna som hedersgäster. Publiken fick lyssna till musik av blåsorkester, spelmanslag, afrokör och barnkör och se dans framförd av en ung dansgrupp. Nationaldagsfirandet inledde sommarprogrammet i Parksnäcken och fick bra marknads-

föring genom samarbetet med Ljudbild Uppsala, som sedan ansvarade för resterande månaders program. Nationaldagsfirandet ökar stadigt i popularitet.

2.9 Kulturfrukostar

Kulturfrukostar har arrangerats i 21 år för att synliggöra Uppsalas kulturliv och skapa kontaktytor. Aktuella kulturhändelser presenteras och möten erbjuds mellan kulturarbetare, kulturadministratörer, föreningsliv, näringsliv och kulturpolitiskt intressanta personer. Under 2010 arrangerades endast en frukost. Gästerna fick information om kommande isfestival, nytt körregister, projektet det litterära Uppsala och arbetet med den regionala kulturutredningen. Under kulturfrukosten avtackades Jan-Erik Wikström, kulturnämndens ordförande 2007–2010.

2.10 Körregister

Uppsala är en av Sveriges körtätaste städer. Uppsala kommun har under många år fört ett register med kontaktuppgifter och information över alla kända körer i kommunen vilket stort har uppskattats av körintresserade medborgare. Under året omarbetades registret till en databas som lades på en ny webbsida: www.korsanguppland.se. Arbetet har gjorts i samarbete med Körcentrum vid Uppsala universitet, som också bidragit ekonomiskt. Ambitionen är att alla länets körer ska finnas representerade och att körerna själva uppdaterar sina uppgifter. För medborgarna ska det vara enkelt att hitta den information man behöver.

2.11 Avtal med STIM och SAMI/IFPI

Kommunens avtal med STIM och SAMI följs genom rapportering av musikanvändning och inbetalning av avgifter. Kulturnämnden ansvarar för att reglera och följa upp avtalet. Avtalet med STIM har varit oförändrat sedan 2004 då en uppdatering av användnings-specifikationen gjordes. Kommunen betalar cirka 130 tkr i avgifter. Avtalet fortfar att gälla med en volymförändringsprocent på 20 %. Upphovsrättsfrågor gentemot STIM och SAMI bevakas av Sveriges Kommuner och Landsting.

2.12 Vänortsmöte

Uppsala kommun är medlem i en sammanslutning av sex vänorter i Norden och Baltikum där även Baerum i Norge, Frederiksberg i Danmark, Hafnarfjörður på Island, Tartu i Estland och Tavastehus i Finland ingår. Vartannat år hålls ett större möte i en av städerna då ungdomar, tjänstemän och politiker träffas och diskuterar angelägenheter, delar erfarenheter och lär känna varandra. Ungdomarna arbetar tillsammans i en vecka med att skapa en föreställning av något slag, som sedan framförs. Tillsammans med kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad ansvarar kulturkontoret för att åtta uppsalaungdomar varje gång får möjlighet att delta i dessa möten. Under året har det hållits ett förberedande möte i Tartu inför vänortsmötet där 2011. Tema 2011 kommer att vara strängmusik och rytmisk gymnastik.

2.13 Information och kommunikation

Kulturkontoret har arbetat aktivt med informationsfrågor under året. Bland annat har regelbundna utskick av pressmeddelanden och nyhetsbrevet Kulturellt gjorts samt uppdateringar av relevanta delar av www.upsala.se. På webben publiceras nyheter, kallelser och protokoll från kulturnämndens sammanträden, ansökningsblanketter för aktuella bidrag och stipendier med mera. Kontoret har varit representerat i kommunens nätverk för strategisk information. Kontoret har även arbetat med att hitta bra former för användandet av sociala medier. Särskilt väl har det fungerat i samband med Kulturnatten där kommunikationen med arrangörer och publik är en central del av arbetet. Kulturkontoret har också arrangerat tre medborgardialoger efter kulturnämndens önskemål. I samband med medborgardialogen som hölls under Kulturnatten provades också att använda Facebook som en kanal för medborgarna att framföra åsikter om kommunens kulturpolitik.

3. UPPDRAG

3.1 Folkbibliotek

Ersättningen för biblioteksuppdraget var 72 056 tkr. Därtill tillkom via annat avtal 224 tkr för Stenhagens lednings- och samordningsfunktion.

Uppdraget utfördes av Uppsala Vård & bildning, V&B.

Uppdraget

Biblioteken är viktiga mötesplatser i kommunen och ger medborgarna tillgång till media, information och upplevelser. Genom det fasta biblioteksnetet och det uppsökande biblioteksarbetet finns biblioteksverksamhet spridd i hela kommunen. Verksamhet har bedrivits på Stadsbiblioteket, genom de två biblioteksbusarna och på biblioteken i Almunge, Björklinge, Branting, Bälinge, Eriksberg, Gottsunda, Gränby, Stenhagen, Storvreta, Sävja, Ulleråker, Vattholma och Vänge liksom under första halvåret vid de föreningsdrivna utlåningsstationerna i Gunsta, Järlåsa och Länna samt via samverkan med föreningen Vänsam i Nyby servicehus. Biblioteksservicen i Gunsta och Länna erbjuds från och med hösten via biblioteksbus. Verksamheten i Järlåsa drivs vidare i föreningsregi med fortsatt stöd direkt av kulturnämnden. Biblioteksbusverksamheten har utökats även i Järlåsa.

Tabell 2. Biblioteken

Biblioteken i siffror	2008	2009	2010
Besök	1 367 605	1 499 640	1 570 012
Besök bibliotekets webbplats	94 113	68 458	97 363
Lån	1 641 250	1 664 048	1 724 677
Varav barnmedier	709 022	742 671	765 697
Öppettimmar per år	14 974	15 481	15 705
Program	456	461	526
Besökare per program	15 994	16 083	15 736

Läslust i fokus

Kulturnämnden har angett läslust som en central del i uppdraget om folkbiblioteksverksamhet 2010. Programverksamheten vid biblioteken har setts över och en policy tagits fram. Mindre program anordnas i kaféets lokaler i samarbete mellan Kafé Kardemumma och Stadsbiblioteket. En lyckad satsning på författarkvällar på fredagar, *Författarfredag*, har lockat många besökare och i det närmaste alla program har varit slutsålda. Stadsbiblioteket har under tre lördagar anordnat en serie program, med benämningen *Helg*, som vänt sig till ungdomar, med teman som serier och TV-spel. Läsecirklar har anordnats vid flera bibliotek och de har blivit mycket populära. Vid Stadsbiblioteket har en cirkel på finska erbjudits.

Stadsbiblioteket har upplåtit lokal för de skivrarverkstäder som arrangerats av Uppsala kommuns fristadsförfattare och Studieförbundet. Fristadsförfattaren har även fått en arbetsplats på Stadsbiblioteket.

Flera omfattande ombyggnationer har genomförts under de senaste två åren för att öka bibliotekens möjligheter att vara tilltalande bibliotek och attraktiva mötesplatser. Stadsbibliotekets omdaning under 2009 har lett till en stor ökning av antalet besökare. Under 2010 har två bibliotek, Branting och Eriksberg, genomgått förändringar av lokaler, i synnerhet bibliotekens barnavdelningar. Under 2009 gjordes även Gränby bibliotek om. Inredningen anpassas till möten mellan människor. Större ytor har avsatts för barn och

deras föräldrar samt för ungdomar. Biblioteksverksamhet för barn och unga har också varit ett prioriterat område i årets uppdrag.

Fler lån och besökare samt utvecklat kvalitetsarbete

Antalet lån, program och besökare har ökat under 2010. Totalt ökade besöken med 4,3 % eller 66 000 besökare under 2010. Sammantaget står biblioteken för en ökning med 3,2 % av utlånen, men mest ökade antalet utlån på Stadsbiblioteket med totalt 8,4 %. Biblioteken i Gottsunda, Gränby och Stenhagen har också fått fler besök under året och de har på olika sätt fokuserat på att nå ut till barn och unga.

En medveten strategi från kulturnämnden har varit att i biblioteksuppdraget bibehålla kvaliteten på biblioteksverksamheten. Ingen minskning har skett av medieanslaget och det totala antalet öppettimmar per år inom biblioteksorganisationen har ökat något. Förändringar av bibliotekslokaler har gjort biblioteken till ännu attraktivare platser för besökare att komma till.

Uppsala stadsbibliotek blev under året kvalitetscertifierat enligt Investor in people, IPP. Verksamheten blev även, som ett av tre bibliotek i Sverige, nominerat till *Årets bibliotek* 2010 av Svensk biblioteksförning.

Under 2010 har reservationsavgifterna tagits bort vilket lett till en stor ökning av antalet reservationer.

En plan för den mångspråkiga litteraturen har arbetats fram som hittills har resulterat i att några bibliotek har haft författarprogram på flera olika språk.

Biblioteken som mötesplats och arena för demokrati

Inför riksdagsvalet 2010 anordnade Stadsbiblioteket en programserie med kandidater från de olika partierna. Folkbiblioteken var röstlokaler för förtidsröstningen.

Biblioteken deltar i stadsdelsutvecklingsarbetet och finns med i lokala områdesgrupper där sådana finns, till exempel i Gottsunda, Gränby, Stenhagen och Sävja. På Gottsunda- och Gränbybiblioteket har läxhjälp regelbundet erbjudits både barn och vuxna i samarbete med Rädda Barnen och Röda korset. Gottsundabiblioteket har även arrangerat mötesplatsen *Samtal pågår* i samarbete med SPF, PRO, Nattvandrarerna, Gottsunda Factory och Gottsunda fritidsgård.

Biblioteken har i uppdrag att anpassa sig efter till hur det omgivande samhällets behov ser ut. Detta innebär bland annat att man från bibliotekens sida anpassar sitt utbud till vilka språk som talas i närliggande område.

Biblioteken genomför ett medvetet arbete för att öka den så kallade digitala delaktigheten genom att erbjuda kurser i grundläggande datakunskap samt individuell handledning i bland annat användning av e-post, startande av blogg, informationssökning och nedladdning av e-medier. Dessa kurser har erbjudits vid alla bibliotek utom de minsta. Samtliga bibliotek har allmänna handikapputrustade datorer och Stadsbiblioteket har en punktskriftskrivare som allmänheten kan nyttja.

Programserien *Science Café* har arrangerats i samarbete med Kafé Kardemumma och Uppsala universitet.

Biblioteksbussen Barbro

Biblioteksbussen Barbro invigdes i december av kulturnämndens ordförande. Bussen ersätter ett äldre fordon och gör nu sällskap på kommunens vägar med biblioteksbussen Astrid. Den nya bussen har hiss vid ingången för att öka tillgängligheten.

UppsalaEnkäten

I UppsalaEnkäten anger sammanlagt 69 % av de svarande, som besökt något bibliotek under det senaste året, att de ger betyget 4 eller 5 (på skalan 1–5) till Stadsdelsbiblioteken. 26 % ger betyget 3 och endast 3 % ger betyget 1 eller 2.

Till Stadsbiblioteket ger hela 82 % betyget 4 eller 5. 16 % ger betyget 3 och endast 3 % ger betyget 1 eller 2.

I åldersgruppen 18–24 år samt gruppen låginkomsttagare (kan delvis vara samma då många studenter troligen återfinns här) finns de som är minst nöjda med Stadsbiblioteket. Mest nöjda är de äldre mellan 65–74 år.

I stort sett motsvarar resultatet 2010 det som undersökningen visade 2009. Då var det 90 % av föräldrar och andra närstående vuxna som deltagit i programverksamhet för barn som gav betyget godkänt eller väl godkänt. I årets undersökning ger 8 % av de svarande betyget 1 och 2 % betyget 2. En förklaring kan vara att programmen är mycket välbesökta och att alla som vill vara med inte får plats.

3.2 Kultur i vården (KIV)

Den ekonomiska ersättningen för uppdraget 2010 var 1 335 tkr.

Uppdraget utfördes av Uppsala Vård & bildning, V&B.

Uppdraget

Uppdraget syftar till att ge möjligheter för personer i särskilda boenden och brukare inom äldreomsorg och psykiatri att ta del av det ordinarie kulturutbudet på sina egna villkor och efter egna förutsättningar.

Alla boenden och verksamheter i Uppsala kommun, oavsett driftsform, har erbjudits att ta del av kultur i vården. Av programbudgeten gick 630 tkr till äldreomsorg, 108 tkr till vuxna med utvecklingsstörning samt 45 tkr till psykiatri.

Alla äldreboenden har fått fyra program var. Även äldre som inte bor på äldreboendet kommer till vissa program, särskilt om det finns träffpunkter i närheten. Det är till största delen musikprogram som efterfrågas och arrangeras för äldre och för personer med utvecklingsstörning.

För gruppen vuxna med utvecklingsstörning har nio konserter arrangerats samt två föreställningar med Esters Musikverksamheter och en Elviskonsert i Parksnäckan. Att kostnaderna per person är förhållandevis låga beror på att det fungerar att arrangera större konserter med möjlighet att ta emot många besökare samtidigt för målgruppen.

För människor med psykiska funktionshinder har under året sex konserter anordnats på Grand samt en stumfilmsvisning på Slottsbiografen. Ett samarbete med Club Lindormen resulterade i en vårsoaré bestående av konsert, diktläsning och konstutställning med bidrag från klubbens medlemmar.

För människor med funktionshinder arrangerar V&B, på uppdrag av nämnden för vuxna med funktionshinder, en musikpub vilket också är en viktig del av det totala kulturutbudet för målgruppen.

Fler äldre och färre program

Kultur i vården är en omtyckt verksamhet, både bland brukare och personal. Den populära verksamheten med minneslådor, som funnits i mer än tio år, har liksom *Kulturveckan av, med och för människor med utvecklingsstörning* uppmärksammats nationellt. Kulturveckan

genomfördes i november för 18:e året i rad. Veckan innehöll ungefär samma antal program som föregående år och hade fler besökare än 2009. Besöksantalet har dock minskat jämfört med tidigare år, då program erbjöds under sju dagar istället för fem dagar som under 2009 och 2010. Totalt deltog 1 250 personer 2010 jämfört med 880 stycken 2009.

När antalet äldre blir fler i samhället och antalet boenden ökar så leder det till en urholkning av verksamheten eftersom uppräknings av uppdragsersättningen inte täcker de ökade kostnaderna. I dag får varje äldreboende fyra program per år. 2004 var motsvarande siffra tio program. Det är en avsevärd minskning.

Samarbetet med de olika träffpunkterna är under utveckling. Ett mer systematiskt kulturombudsarbete har också inletts av uppdragstagaren efter att ha varit mindre upparbetat under några år.

Tabell 3. Kulturprogram Kultur i vården

Kulturprogram	2008	2009	2010
Äldreomsorgen	169	157	163
Psykiatrin	20	11	15
Utvecklingsstörning	32	24	13
Totalt antal program	221	192	191

Tabell 4. Publik Kultur i vården

Publik	2008	2009	2010
Äldreomsorg	5 839	4 495	4 370
Psykiatrin	871	590	452
Utvecklingsstörning	4 151	2 435	2 210
Publik, totalt antal	10 861	7 520	7 032

3.3 Kultur för barn och unga

Ersättningen för uppdraget 2010 var 440 tkr.

Uppdraget utfördes av Uppsala Vård & bildning, V&B.

Uppdraget

Uppdraget innebär att marknadsföra och informera om det etablerade kulturutbudet i Uppsala kommun till förskola, skola och allmänhet. I uppdraget ingår att säkerställa stabila och strategiska kanaler mellan kulturliv och skola. Barnkultursekreteraren ska underlätta för professionella producenter av barnkultur att nå ut med information och kunskap om sin verksamhet och därmed skapa en högre kunskapsnivå hos pedagoger, föräldrar och unga om kulturutbudet för barn och unga i Uppsala. I uppdraget har ingått att delta i det lokala arbetet med regeringens satsning på Skapande skola.

Stärkta informationskanaler

Under året har arbetet fokuserats på att stärka informationskanalerna till skolan genom att utveckla och framförallt sprida kännedom om *Kubik*, webbplatsen för information om aktuellt kulturutbud, *Skapande skola* och arrangörstödet. En utbudsdag för personal inom förskola och grundskola genomfördes i oktober tillsammans med de lokala och regionala barnkulturgrupperna på Uppsala Konsert & Kongress. Arrangemanget besöktes av fler elever i sällskap med sina lärare än tidigare. Några elever var utsedda till kulturombud på sina skolor och skulle tillsammans välja ut föreställningar och projekt till Skapande skola. Att utbudsdagen även ger denna möjlighet är en intressant utveckling.

Under 2010 har uppdragstagaren, tillsammans med grundskolans utvecklingsenhet, genomfört informationsinsatser inom området för *Skapande skola*. Bland annat arrangerades så kallad speed-dating mellan kulturlivets representanter och grundskolans rektorer. Inspirationsseminarium och andra mötesplatser för samtal om *Skapande skola* har också arrangerats. Utvecklade kontakter finns hos uppdragstagaren med samordnaren av kommunens ansökningar inom *Skapande skola*.

Stort arbete har lagts ned av uppdragstagaren på att hitta nya och verksamma former för att sprida kulturinformation till skolan via kulturombuden. Ett kulturombudskort lanserades i januari 2011 till 130 kulturombud som ett resultat av detta arbete.

Uppdragsgivaren och uppdragstagaren har även träffat kommunala och fristående förskolechefer för att informera om kulturverksamheten och *Kubik* samt samtala om förutsättningar för kultur i förskolan.

3.4 Uppsala konstmuseum

Kulturnämndens ersättning var 9 180 tkr

Uppdraget utfördes av Uppsala Vård & bildning, V&B.

Uppdraget

Verksamheten har omfattat produktion av utställningar, programverksamhet, visning av Uppsala universitets konststudiesamling, slottsvisningar, arkitekturvandringar samt att driva museishop. I uppdraget har även ingått konstregistrering, vård och underhåll av konstverk samt förvärv av nya konstverk.

Utställningar av samtidskonst och äldre konst

Museet har under 2010 arbetat med utställningar dels med samtidskonst av nu levande konstnärer, dels med konst från 1900-talet. Två utställningskataloger har producerats under året. I enlighet med kulturnämndens önskemål har antalet utställningar minskats för att frigöra resurser till att fördjupa den konstpedagogiska kontexten.

Antalet tillfälliga utställningar har uppgått till tio. Den semipermanenta utställningen som visar delar ur samlingen Upsala–Ekeby, har setts över och förändrats under året. Pedagogiken kring universitetets konststudiesamling har breddats och fördjupats.

Museet har arbetat såväl utifrån ett lokalt som ett bredare perspektiv. Utställningarna är valda med Uppsala kommuns hållbarhetspolicy som en viktig utgångspunkt. Jämställdhetsmålen och strävan efter mångfald är till exempel alltid närvarande i utställningsprogrammen liksom vid nyförvärv av konstverk.

Nytt för året har varit guidade arkitekturvandringar som blev mycket uppskattade.

Konstpedagogik

Den konstpedagogiska verksamheten för barn och ungdomar utgör ett av museets viktigaste uppdrag. Under 2010 har antalet barn och unga som tagit del av verksamheten ökat med 585 personer i jämförelse med 2009. Verksamheten har erbjudit särskild programverksamhet för barn och unga under skolloven. 278 barn deltog i någon av verksamheterna under året, vilket är 83 personer fler än under föregående år. Museet har också infört en ny kvällsaktivitet för ungdomar som gått under benämningen *Kreativa processer*, där 35 ungdomar deltog. Projektet har genomförts i samarbete med studieförbundet NBV och Kultur i länet. Ytterligare tre projekt har drivits inom *Skapande skola*.

UppsalaEnkäten

I UppsalaEnkäten 2010 svarar 66 % att de känner till konstmuseets verksamhet. 10 % uppgav att de besökt museet under det senaste året jämfört med 9 % år 2009.

34 % av alla tillfrågade uppger att de inte känner till verksamheten. 56 % känner till verksamheten men har inte besökt den under året. 9 % har besökt museet 1–2 gånger och 1 % av de tillfrågade har besökt museet 3 gånger eller fler under 2010.

På frågan om vilket betyg verksamheten du besökt får museet det lägsta betyget 1 av 2 % av de tillfrågade. 14 % ger 2 i betyg. 40 % ger medelbetyget 3 medan 34 % ger 4 i betyg. 11 % av de tillfrågade ger det högsta betyget, 5, till museet.

Tabell 5. Besöksstatistik Uppsala konstmuseum

Uppsala konstmuseum	2009	2010
Totalt antal besök, manuell räkning	29 624	31 773
Totalt antal besök, besöksräknare	40 889	44 206
- varav antal besök juni – aug, manuell räkning	9 716	9 354
- varav antal besök juni – aug, besöksräknare	12 938	12 906
Antal elever förskola, grundskola, gymnasiet	3 124	3 344
Antal grupper förskola, grundskola samt gymnasiet	220	210
Totalt antal elever inkl lovaktiviteter för barn och ungdom	3 124	3 709
Elever från förskola,		172
Elever från grundskola		1 994
Elever från gymnasiet		1 146
Skollovsaktiviteter		278
Nyproducerade utställningar	17	10
Öppettimmar/år	1 454	1 453
Öppetdagar/år	302	306
Deltaföreläsare i arkitekturvandringar		271
Lösta entrébiljetter	8 346	7 543

3.5 Biotopia

Kulturnämndens ersättning för 2010 var 5 163 tkr. Utöver detta hade Biotopia också ett uppdrag från Upplandsstiftelsen på 600 tkr

Uppdraget utfördes av Uppsala Vård & bildning, V&B.

Uppdraget

Biotopia är ett centrum för kunskap om naturen och dess förutsättningar som också erbjuder ett komplement till skolans egen undervisning inom biologiområdet. Huset kombinerar det gamla Biologiska museets kulturarv med samtids teknik och möjligheter till interaktiv pedagogik. Museet har som mål att locka besökaren vidare ut i naturen. Här har Biotopia också ett avtal med Upplandsstiftelsen om att fungera som kunskapsnav för projektet *Uppländska smultronställen*.

Kunskapsförmedling

Verksamheten har under året arbetat på olika nivåer med Uppsala kommuns hållbarhetspolicy som plattform. De fasta utställningarna *Upplands natur* och *Uppländsk tidsresa* har, tillsammans med den under året utarbetade GPS-baserade istidsvandringen i centrala Uppsala, utgjort bas i verksamheten. Utställningarna har använts i den dagliga verksamheten som utgångspunkt vid guidningar, lektioner och andra aktiviteter. Via datorer som är utplacerade vid de olika utställningsdelarna kan besökaren också på egen hand fördjupa sig inom de ämnesområden de finner intressanta.

Under året har man tagit emot skolklasser, som genom en aktiv och elevbaserad pedagogik, själva fått undersöka fenomen kopplade till den uppländska naturen. Museet erbjuder också ett ambitiöst helgprogram, som bygger på besökarnas delaktighet.

En inbjudande och upptäckarvänlig atmosfär

Några av Biotopias viktigaste mål är att museet ska vara fantasifullt, upptäckarvänligt och lärorikt samtidigt som atmosfären upplevs som avslappnad och trivsamt. Verksamheten arbetar ständigt med att förbättra och komplettera den fysiska miljön. Den mycket höga besöksfrekvensen har dock medfört ett mycket mer omfattande slitage än förväntat.

Webbplatsen www.biotopia.nu

Under året har Biotopia arbetat aktivt med sin webbplats. Ambitionen är att den ska utgöra en integrerad del av Biotopias verksamhet. Via webben får besökaren tillgång till i stort sett alla utställningstexter med tillhörande fördjupad information. Biotopias webbsida länkar till en mängd aktörer inom natur- och biologiområdet för fördjupad information samt till Upplandsstiftelsens webbsida för utflyktstips.

Samarbeten

Verksamheten för ständig dialog med många aktörer i syfte att initiera och utveckla samarbetsformer. Regelbunden samverkan sker med TekNat-samverkan, TekNo-projektet, Evolutionsmuseet, Botaniska trädgården, Länsstyrelsen, SLU, Artdatabanken, Centrum för naturvägledning med flera. Museet erbjuder även en arena för externa aktörer. Verksamheten deltar också, tillsammans med kulturkontoret och fritids- och naturkontoret i utvecklingen av Skolparken. Ett annat kommunalt samverkansprojekt är utvecklingen av Linnéstigarna, där Biotopia gör en viktig insats.

Riktade program

Biotopia besöks ofta av skolklasser där många av eleverna har invandrarbakgrund. 40 % av de skolor som besöker Biotopia kommer från stadsdelar utanför centrala staden som Gottsunda, Stenhagen och Sävja. Ett program med klimatövningar och integrationsinriktning har genomförts i samarbete med Naturskyddsföreningen. Målgruppen var barn och ungdomar med invandrarbakgrund i Uppsala. Teman för aktiviteterna har varit artkunskap, ekologiska nyttotjänster och upplevelser. Projektet finansierades med bidrag från Naturskyddsföreningen på riksnivå.

Hundraårsjubileum

Under 2010 firade Biologiska museet sitt hundraårsjubileum. Med anledning av detta producerades en jubileumsskrift, *100 år Biologiska museet – Biotopia, Uppsala* och en utställning om Gustaf Kolthoff och museets grundande. Boken utarbetades och gavs ut av Vänföreningen Biotopia och utställningen producerades av studenter på masterutbildningen i musei- och kulturvetenskap vid institutionen för ABM (arkiv, bibliotek, museer), Uppsala universitet.

UppsalaEnkäten

I UppsalaEnkäten svarar 77 % att de känner till Biotopias verksamhet. 24 % uppgav att de besökt museet det senaste året jämfört med 17 % 2009. I åldersgruppen 18–24 år uppgav 11 % att de besökt Biotopia under 2010. Mellan 25 och 34 år är besökssiffran 23 %. I åldersgruppen 35–44 år har 33 % besökt museet och i åldersgruppen 45–54 år 17 %. I åldersgruppen 55–64 år uppgav 28 % att de besökt Biotopia. I åldersgruppen 65–74 år har hela 41 % besökt museet 2010.

En markant ökning från 2009 av antalet besök har skett i åldersgruppen 18–24 år från 6 % till 11 %, likaså i åldersgruppen 55–64 år från 15 % till 28 %. Mest ökade åldersgruppen

65–74 år, från 15 % till 41 %. Den enda åldersgrupp som inte ökade var gruppen 35–44 år där besöksfrekvensen var oförändrad.

Bland låginkomsttagare uppgår 17 % att de besökt Biotopia det senaste året. Motsvarande siffra för medelinkomsttagare var 26 % och för höginkomsttagare 27 %.

Biotopia får högt betyg av sina besökare. På en skala från 1–5 där 5 är högst ger 41 % av besökarna betyget 5. 39 % ger betyget 4 och 18 % ger betyget 3. Endast 3 % ger betyget 2 och betyget 1 gavs inte av någon.

Tabell 6. Besöksstatistik Biotopia

Biotopia	2009	2010
Besök	74 455	110 432
Öppet antal dagar/år för skola	354	355
Öppet antal dagar/år för allmänhet	317	308
Öppet timmar/år för skola	1 486	1 476
Öppet timmar/år för allmänhet	2 184	2 156
Besökare per dag	210	311
Grupper/klasser		661
Elever	7 840	7 668
Elever, gymnasieskola		960
Besökare, sommarperioden		40 525

3.6 Uppsala Konsert & Kongress

Ersättningen för uppdraget var 20 245 tkr.

Uppdraget utfördes av Uppsala Konsert & Kongress AB

Uppdraget

Uppsala Konsert & Kongress (UKK) ska enligt uppdraget vara tillgängligt och välkomnande för alla människor genom ett program med mångfald och hög kvalitet som speglar tradition och nutid samt bidrar till förnyelse. Det internationella och mångkulturella Uppsala ska avspeglas i verksamheten. Unga ska vara en prioriterad målgrupp och samarbete ska ske med andra kulturinstitutioner, det lokala musiklivet, föreningslivet, skolor med flera. Verksamheten ska också attrahera besökare från övriga Sverige och världen. 2010 är det tredje hela verksamhetsåret.

Bredd och konstnärlig höjd

2010 fortsatte att motsvara de högt ställda förväntningarna på ett konserthus för alla med bredd, konstnärlig höjd och plats för det lokala kulturlivet. Utmaningen framöver kommer att vara att behålla de stora volymerna, bredden och nivån. Uppsala har med UKK en väl fungerande attraktion och generator för både det lokala, nationella och internationella kulturlivet och publiken. Verksamheten fungerar som stöd till unga arrangörer och musiker och är ett viktigt redskap för att ge begåvningar inom musikområdet i Uppsala möjlighet att utvecklas. Bredden av genrer har varit fortsatt stor, med en hög andel ung, modern musik och en ökning av dansföreställningar. Genrer går ofta i varandra men ett visst riktmarke av hur fördelningen har varit kan ses av tabellen nedan.

Totalt antal besökare var 144 000 vid 734 olika evenemang, vilket är en ökning med cirka 4 000 besökare och åtta evenemang. Av dessa har 176 varit konserter/föreställningar som getts för 87 389 besökare, vilket är färre konserter men större publik jämfört med föregående år. Det totala publiksnittet per evenemang är det högsta hittills med 491 besökare per evenemang.

UKK fungerar väl som plattform för det lokala musiklivet och som ett fönster mot omvärlden, vilket fördelningen av nationella, lokala och internationella artister visar. Observera att ett evenemang kan innehålla flera olika delar, procentsatserna ger endast en riktlinje. Lokala artister 47 % (2009, 47 %), nationella artister 40 % (2009, 33 %) och internationella artister 25 % (2009, 21 %).

Fördelningen mellan lokala arrangörer och andra leder till samma slutsats. 80 % (2009, 85 %) av arrangörerna är lokala, UKK 30 % (2009, 33 %), Musik i Uppland 17 % (2009, 16 %). Antalet kvinnliga huvudartister, ”frontfigurer”, vid konserterna var 10 % (2009, 16 %), och antalet manliga var 31 % (2009, 35 %).

Under året skrevs 671 artiklar i 238 tidningar om verksamheten på UKK.

Festivalernas arena

Flera viktiga festivaler har arrangerats av UKK, till exempel *Uppsala Sacred Music Festival*, *VOLT* och serien för experimentell musik över gränserna, *BRUS*. UKK har också fungerat som samarrangör eller gett annat stöd till *Uppsala Internationella Gitarrfestival*, *Upplands spelmansstämma*, *UPCON manga och animéfestival* samt *Musik Direkt* för unga musiker. Fyra av dessa festivaler har ingått i marknadsföringsprojektet Kulturstaden Uppsala, ett delprojekt inom Kultur för utveckling.

Publiken

Publiktillströmningen är god till huset. Statistik från biljettbokningssystemet visar att 30 % av besökarna är tillresande, främst från Mälardalen och Stockholm men även från Falun/Dalarna och Gävle/Gästrikland. Även besökare från utlandet har noterats. Under hösten 2010 har en undersökning bland uppsalaborna genomförts. Resultatet visar att 83 % av uppsalaborna någon gång besökt UKK varav 66 % det senaste året. Efter Uppsala stadsbibliotek är UKK uppsalabornas mest besökta kulturverksamhet. Publiken har också ändrat sina kulturvanor. 36 % går oftare på konsert sedan UKK startade sin verksamhet och 24 % väljer nu mer sällan andra städers utbud. Flest besökare finner man i åldersgruppen 45–74 år, men hela 32 % av åldersgruppen 18–24 år har besökt konserter under det senaste året. Nio av tio tillfrågade uppsalabor (88 %) anser att UKK har en positiv effekt på kulturlivet och nästan lika många anser att det har en positiv effekt på näringslivet. Vidare anser 85 % att UKK är viktigt för Uppsala, 78 % att UKK tillhör alla uppsalabor, 84 % att UKK står för nytänkande och 77 % att UKK står för en positiv framtid.

UppsalaEnkäten

I UppsalaEnkäten svarar 97 % att de känner till UKK:s verksamhet. 59 % uppgav att de besökt UKK det senaste året. I åldersgruppen 18–24 år uppgav 42 % att de besökt UKK det senaste året, vilket är den grupp som har minst antal besök. Mellan 25 och 34 år ökar besöksiffran till 60 % för att minska till 50 % mellan 35–44 år. Mest antal besök står åldersgruppen 55–64 år för med 76 %, tätt följd av 45–54 år och 65–74 år med 71 %.

Kvinnliga besökare överväger med 12 %. Besökare från olika inkomstgrupper som besökt UKK en till två gånger skiljer inte så mycket. 37 % av låginkomsttagarna, 45 % av medelinkomsttagarna och 48 % av höginkomsttagarna uppgav att de besökt UKK en till två gånger. Däremot går höginkomsttagare mycket mer ofta till UKK. Sammanräknat män och kvinnor gav 85 % UKK betyget godkänt eller mer (3–5 av 5 möjliga). Kvinnor var mer nöjda än män, höginkomsttagare mer nöjda än de med lägre inkomst och allra mest nöjda var åldersgruppen 35–44 år där 96 % gav betyget godkänt eller mer. I åldersgruppen 35–44 år gav också hela 27 % betyget 5.

Tabell 7. Uppsala Konsert & Kongress

Uppsala Konsert & Kongress	2008	2009	2010
Antal evenemang totalt	Uppgift saknas	726	734
Antal konserter	217	195	176
Besökare totalt	150 000	140 000	144 000
Besökare konserter	96 186	83 459	87 389
Snitt besök/konsert	443	433	491
Konserter/föreställningar fördelat på genrer, i %			
Klassisk musik	28	27	28
Nöje och underhållning	27	19	26
Ung, modern musik	19	24	22
Folk- och världsmusik	11	11	12
Barnkonserter	6	6	6
Jazz	8	7	9
Dans	4	7	5
Artister, fördelning, i %			
Lokala	47	43	47
Nationella	33	43	40
Internationella	21	22	25

Observera att en konsert kan innehålla flera olika delar, procentsatserna ger endast en riktlinje.

3.7 Reginateatern

Ersättning för uppdraget var 2 775 tkr samt 50 tkr till SM i Poetry Slam och X tkr till internationellt samarbete.

Uppdraget utfördes av Uppsala Vård & bildning, V&B.

Uppdraget

Reginateatern är Uppsalas gästspelsscen och erbjuder teater, dans och musik av hög kvalitet. Teatern vänder sig både till den lokala publiken och till besökare, med unga som viktig målgrupp. I uppdraget ingår att spegla den lokala, nationella och internationella scenkonsten. Efter sex års hårt arbete har Reginateatern etablerat sig som en ledande och uppskattad gästspelsscen i Sverige. Genom ett rikt och varierat program har teatern nått en stor och bred publik. Under året har sammanlagt 307 föreställningar spelats på Regina. 231 av dessa gavs på stora scenen och 76 på caféscenen. Publikmässigt har 2010 varit Reginas bästa år hittills. Beläggningen har legat på 67 % i snitt och biljettförsäljningen har stått för närmare 60 % av intäkterna. Detta är i jämförelse med många andra teatrar är en mycket hög andel.

Samarbeten

Reginateatern bedriver ett flertal samarbeten på lokal och nationell nivå, bland annat med Victoriateatern i Malmö, Scala och Boulevardteatern i Stockholm samt gästspelsscenen c/o Stockholms stadsteater. Regina har även ett väletablerat internationellt kontaktnät. Till exempel har teatern samarbetat med Esbo Stadsteater i Finland, Grenlands friteater i Norge, The Barbican i England, Companhia do Chapitô i Portugal och The Baxter Theatre Centre i Sydafrika.

Under 2010 har gästspelen bestått av The Ukulele Orchestra of Great Britain från Storbritannien, The Beijing Dance Theatre från Kina, Sedibeng Choral Society från Botswana och Companhia Chapitô från Portugal.

Ordsprak – Uppsalas internationella poesifestival

Sedan 2006 arrangerar Regina Ordsprak – Uppsalas internationella poesifestival som samlar både lokala förmågor som världseliten inom estradpoesi. Festivalen 2010 var mycket välbesökt och en uppskattad mötesplats för såväl internationella som lokala poeter

och publik. För första gången fick festivalen också ett betydande stöd från Svenska Akademien. Några av de gästade poeterna var Sage Fancis & B Dolna, USA och Ewok med crew VA Karen Logan och DJ Veranda Panda, Sydafrika.

Poetry Slam

Poetry Slam, som tidigare arrangerats på Ofvandahls konditori, arrangeras nu på Regina. Under året genomfördes åtta stycken slam som ledde fram till Grande Final där laget som skulle representera Uppsala i SM utsågs. Slammen var välbesökta, framförallt av gymnasieelever och studenter. Under året arrangerade Regina också SM i Poetry Slam. Evenemanget samlade 70 deltagare från stora delar av Sverige på scenen och var helt utsålt.

Fängslade författares dag

I samarrangemang med PEN uppmärksammade Regina Fängslade författares dag den 15 november. Medverkade gjorde bland andra Svenska Akademiens ständige sekreterare Peter Englund och Uppsala kommuns fristadsförfattare Anisur Rahman.

The Beijing Dance Theatre

Det kinesiska danskompaniet gästade Regina i augusti med föreställningen PRISM som skapades till Republiken Kinas 60-års dag. PRISM är ett samarbete mellan två danska koreografer, Pontus Lidberg och Louise Midfjord och den internationellt ryktbara Wang Yuanyan, grundare och konstnärlig ledare för The Beijing Dance Theatre.

Sedibeng Choral Society – Made in Botswana Tour

Sedibeng Choral Society är en kör som satsar på att engagera arbetslösa ungdomar. I ett samarbete mellan Reginateatern, Botswanas ambassad, kulturkontoret, Kultur i länet och Wiks folkhögskola anordnades ett uppsalabesök för kören. I samband med detta genomfördes en workshop dit Uppsalas körer inbjöds och cirka 100 personer deltog. En svarsinbjudan har sedan kommit från Botswana.

Arena för ung scenkonst

Regina samarbetar nu på flera sätt med Wiks folkhögskola, Bolandsgymnasiet och Vaksalaskolan, som alla har estetiska inriktningar. Förutom att upplåta scenen för skolornas produktioner så har teatern även arrangerat möten mellan elever och artister i samband med internationella gästspel. Till exempel anordnades en master-class för Wikeleverna med regissören John Mowatt i samband med det portugisiska gästspelet. Bolandsskolans dansklasser fick även möta världsstjärnorna från Beijing Dance Theatre som besökte skolan och gjorde en fantastisk uppvisning. Reginateatern bedriver även sommarteatrerskola för Bolandsgymnasiets dramalinjes avgångselever.

UppsalaEnkäten

I UppsalaEnkäten svarar 84 % att de känner till Reginas verksamhet. 20 % uppgav att de besökt teatern det senaste året jämfört med 17 % 2009. I åldersgruppen 18–24 år uppgav 14 % att de besökt Regina det senaste året. Mellan 25 och 34 år är besökssiffran 12 %. Minst antal besök står åldersgruppen 35–44 år för med 5 %. För att sedan öka till 27 % i åldersgruppen 45–54 år, 36 % i åldersgruppen 55–64 år och 37 % i åldersgruppen 65–74 år.

Den totala fördelningen mellan manliga och kvinnliga besökare är jämn, med bara 1 % fler kvinnliga besökare. Antalet manliga besökare ökade under 2010 från 12 % till 20 % jämfört med föregående år medan antalet kvinnliga besökare låg kvar på 21 %.

En markant ökning av antalet besökare skedde även i åldersgruppen 18–24 år från 9 % till 14 %, likaså i åldersgruppen 55–64 år från 24 % till 36 %. Mest ökade åldersgruppen 65–

74 år, från 22 % till 37 %. Den enda åldersgrupp som minskade var 36–44 år där man gick från 13 % 2009 till 5 % 2010.

Av Reginas besökare 2010 uppgav 63 % att de även besökt Uppsala stadsteater medan 37 % uppgav att de inte gjort det. Bland låginkomsttagare uppger 14 % att de besökt Regina det senaste året. Motsvarande siffra för medelinkomsttagare var 17 % och för höginkomsttagare 28 %.

Tabell 8. Reginateatern

Reginateatern	2008	2009	2010
Föreställningar totalt	281	267	307
Föreställningar stora scenen	218	203	231
Föreställningar kaféscenen	63	64	76
Publik	31 733	31 198	35 778
Varav unga	10 121	11 148	11 075
Beläggning stora scenen, %	67	66	67

4. BIDRAG OCH STIPENDIER

Det totala stödet till det fria kulturlivet var 27 768 tkr, inklusive bidrag till studieförbund på 11 368 tkr.

4.1 Bidrag till det fria kulturlivet

Kulturnämnden ska medverka till att ge alla som lever och verkar i kommunen tillgång till ett konst- och kulturliv med kvalitet och mångfald. Nämnden ska också bidra till att stärka den kulturella och konstnärliga friheten, tillväxt, framsteg, förnyelse och dynamik i kommunens utveckling. Vidare ska nämnden bidra till att göra kulturlivet, konstnärerna och evenemangen kända även utanför Uppsala.

Bidrag till det fria kulturlivet är ett av nämndens viktigaste medel att nå dessa kulturpolitiska mål. Mottagare av bidragen är föreningar och yrkesverksamma grupper, studieförbund, museer och stiftelser verksamma i kommunen. Nämnden gav 2010 nio olika former av kulturbidrag och sju olika former av stipendier. Dessa har väsentligt bidragit till ett livligt, mångsidigt, dynamiskt och internationellt uppmärksammat kulturliv.

Tabell 9. Bidragsbudget

Bidragsbudget (tkr)	2008	2009	2010
Årligt verksamhetsbidrag	12 710	13 215	13 176
Produktionsbidrag	348	357	360
Evenemangsbidrag	1 350	1 333	1 394
Litteraturstöd	40	0	30
Internationellt kulturutbyte	60	40	40
Kvinnohistoriska projektbidrag	35	35	35
Nationella minoritetets föreningar	20	20	20
Arrangörsstöd	490	490	490
Folkbildning – studieförbund	11 848	11 688	11 368
Stipendier	765	865	865
Summa	27 646	28 033	27 768

Årligt verksamhetsbidrag

Föreningar, organisationer och liknande som har en stabil kulturverksamhet som vänder sig till kommunens alla invånare, och som uppfyller vissa kulturpolitiska riktlinjer för bidrag, kan söka verksamhetsbidrag.

De största mottagarna av årligt verksamhetsbidrag är Bror Hjorthstiftelsen (4 036 tkr), Gottsunda Dans & Teater (3 509 tkr) samt Dag Hammarskjöldbiblioteket (1 346 tkr). Uppsala internationella kortfilmfestival (568 tkr) fick också ett större bidrag, liksom Folkrörelsearkivet i Uppsala län (537 tkr) och Uppsala Industriminnesförening (440 tkr).

Tabell 10. Årligt verksamhetsbidrag

Årligt verksamhetsbidrag (tkr)	2008	2009	2010
Dans	320	502*	562
Teater	4 160	4 486*	4 428
Filmkonst	528	628	628
Kulturmiljö	722	692	732
Konst, fotografi	4 452	4 576	4 536
Musik	344	377	377
Allmänkultur	2 202	2 281	2 243
Nationella minoriteter	20	20	20
Total summa	12 730	13 235	13 556
Sökt bidragssumma	15 274	20 529	19 717
Bidragsmottagare	43	45	43

* Från och med 2009 ingår produktionsbidrag i summan.

Tabell 11. Bror Hjorths hus

Bror Hjorths hus	2008	2009	2010
Besök	23 143	22 383	17 619

Tabell 12. Gottsunda Dans & Teater

Gottsunda Dans & Teater	2008	2009	2010
Elevbesök, professionella föreställningar	5 361	5 092	4 924
Besök, amatörföreställningar	1 340	2 548	3 890
Deltagare i dramapedagogisk verksamhet	590	1 676	375

Scenkonst för barn och unga

Kulturnämndens stöd till scenkonsten särskilt riktad till barn och unga, sker direkt genom arrangörsstöd till skola och förskola och indirekt genom produktionsbidrag till uppsala-baserade professionella teater- och dansgrupper. Ett viktigt mål med stöden är att medverka till att det ska finnas ett varierat scenkonstutbud för barn och unga och att man i förskolans och skolans regi ska få uppleva minst en professionell teater- eller dansföreställning av god kvalitet per år.

Genom Gottsunda Dans & Teater och Uppsala stadsteater får skolelever möjlighet att se kostnadsfria föreställningar. Även de fria grupperna erbjuder föreställningar för förskola och skola, som kan subventioneras genom arrangörsstödet. Arrangörsstödet administrerades 2010, liksom tidigare år, av Riksteatern Uppsala län.

Tabell 13. Scenkonst för barn och unga

Scenkonst för barn och unga	2008	2009	2010
Antal elevbesök totalt	17 179	18 509	16 754
Gottsunda Dans & Teater	3 961	5092	4 924
Fria teater- och dansgrupper	6 963	6 739	7 063
Uppsala stadsteater	6 255	6678	4 767

Bidrag till kulturevenemang

Under året gavs stöd till enstaka och årliga, större och mindre evenemang: programserier, spel, festivaler, konserter, dans- och teaterföreställningar, Poetry Slam, utställningar, föredrag, performance med mera.

Under året inkom drygt 100 ansökningar till kulturkontoret. Av dessa beviljades drygt hälften. Evenemang i ytterområden och på landsbygden utgjorde ca 40 % av ansökningarna och 20 % gällde årligen återkommande evenemang. De största anslagen gick till *Uppsala Internationella Gitarrfestival* (200 tkr), musikkvällar och barnprogram i Parksnäcken (150 tkr), *Uppsala Reggaefestival* (100 tkr) och *Konstsommar i Linnéträdgården* (100 tkr).

Tabell 14 Kulturevenemang

Kulturevenemang	2008	2009	2010
Budgeterat för kulturevenemang	1420	1 333	1 393
Sökta bidrag till evenemang	3 814	4 886	4 900
Antal arrangörer som sökt bidrag	86	98	99
Antal arrangörer som beviljats bidrag	54	58	68
Varav evenemang för barn och unga	20	24	23
Bidrag till särskilda evenemang genom KTN, KS	400	0	375

Övriga bidrag

Flera projektbidrag som gäller större evenemang 2010–2012 beviljades, till exempel *Friktioner performancekonstfestival* (100 tkr) och Konsthushets utställningar och workshops för barn (100 tkr). Dag Hammarskjöldbiblioteket fick stöd (100 tkr) för att producera en DVD om Dag Hammarskjöld i Uppsala.

Kulturnämnden ger också bidrag till särskilda litteraturprojekt. Under 2010 gavs stöd till projekten *Om soldatfamiljernas hus och villkor i Uppland*, *Uppsalakonstnären Gusten Widerbäck*, *Uppsalaförfattare i exil – den osynliga litteraturskatten* samt *Gamla Eriksberg förr och nu*.

Kulturnämnden bidrog till kunskapsförmedling och kunskapsbyggnad avseende kvinnors historia genom att stödja genomförandet av kvinnohistoriska vandringar i regi av Bananteatern. Bidrag till nationella minoriteternas föreningar gavs till Judiska föreningen, Romer i Samhället och Sverigefinländarnas språk- och kulturförening.

Bidrag till internationellt kulturutbyte gick till två projekt: Uppsala Konstnärsklubb för projektet *Bridges* – ett utbyte med Kina samt teatergruppen Kesselofski & Fiskes gästspel i Chapito kulturcenter, Portugal.

4.2 Bidrag till studieförbund

Alla studieförbund som finns verksamma på riksplanet finns även representerade i Uppsala kommun. Två nya förbund, Kulturens Bildningsverksamhet och Ibn Rushd, har etablerat sig i Uppsala under 2010. Dessa söker för första gången kommunbidrag från Uppsala kommun för 2011 års verksamhet.

Studieförbunden är i flera fall samarbetsparter till de kulturinstitutioner som nämnden ansvarar för. I Stenhagens kultur- och bildningscentrum finns flera studieförbund representerade och bidrar till en ökning av det lokala kulturutbudet.

Studieförbunden bedriver verksamhet i flera olika delar av staden och kommunen. Musikalen *Changes*, ett projekt inom ABF, fick stor uppmärksamhet. Studieförbundet har varit en mycket viktig samarbetspart i kommunens fristadsarbete. De skrivarverkstäder som fristadsförfattaren genomfört har skett i samarbete med Studieförbundet. Studieförbundet Vuxenskolan ger stöd till Esters Musikverksamheter som är kulturverksamhet för människor med funktionshinder. Folkuniversitetet har ett etablerat samarbete med Stadsbibliotekets programverksamhet. Övriga studieförbund som verkat länge i Uppsala

kommun som Bilda, Medborgarskolan, NBV och Sensus bedriver alla verksamhet som tillför kulturen viktiga delar och ökar den kulturella delaktigheten. Verksamheten ger möjlighet till eget skapande och livslångt lärande. Exempelvis erbjuder Bilda och Sensus verksamhet som bidrar till att öka förståelsen mellan olika kulturer och livsåskådningar.

Studieförbundens verksamhet är mångfacetterad och är av stor betydelse inte minst för dansens och musiklivets utveckling i Uppsala. Studieförbunden fick 11 668 tkr i bidrag för 2010 års verksamhet från kulturnämnden. Uppsala kommun följer de nationella riktlinjerna för kommunbidraget förutom att man även ger ett riktat bidrag till studieförbundens Kultur i vårdenverksamhet. Detta bidrag utgörs av 15 % av det totala bidraget och kan sökas av studieförbunden för att bedriva sådan verksamhet.

Studieförbunden lämnar in sina verksamhetsberättelser och annan redovisning för verksamhetsåret 2009 den sista april 2010. Uppsala kommun köper, liksom övriga kommuner i Uppsala län, administrativa tjänster av Uppsala Läns Bildningsförbund (ULB).

Enligt ULB har studiecirkeltimmarna i Uppsala kommun totalt ökat med 9 % (18 127 studietimmar). Antalet cirkeldeltagare har minskat med 41 stycken. Antalet kulturprogram har ökat med 73 % (96 program) men deltagarantalet har minskat med 17 %

4.3 Kulturstipendier

Kulturnämndens stipendiat 2010

Kulturnämnden delar årligen ut stipendier inom kulturområdet. Stipendiesumman var densamma som föregående år, 865 tkr inklusive viss administration. Följande stipendier utdelades:

- Stipendier till kulturarbetare – två stipendier om 100 tkr, och tio om 20 tkr
- Stipendium för unga skrivare mellan 13–19 år – ett om 5 tkr, två om 7,5 tkr
- Gösta Knutsson-stipendium för betydande insatser inom barnkulturområdet, 20 tkr
- Hedersstipendium, 20 tkr samt unikt konstverk
- Filmpris till Ingmar Bergmans minne, 50 tkr samt unikt konstverk
- Stipendium för förföljda författare och skribenter – Fristad Uppsala, 200 tkr

Under året fick 20 personer kulturnämndens stipendier. Arbetsstipendium gavs till dockteaterspelaren Margaretha Löfblad och musikern Anders Widmark.

Stipendium för fortbildning, resor, material och andra för den konstnärliga verksamheten angelägna behov gavs till: Anneli Östlund och Gunilla Lindberg, litteratur, Emma Rendel och Tommy Eriksson, bildkonst, Paula von Freymann, konsthantverk, Gunnar Stening, fotografi, Moa Killander, Ulf Risberg, Robert Petersén och Daniel Frank, musik samt Tove Strandell, dans.

Stipendium till unga skrivare gavs till Hedvig Åström, Oliver Lindman och Tove Zeffer.

Fristadsförfattare under 2010 har varit, liksom under föregående år, Anisur Rahman, Bangladesh. Se vidare avsnitt Det litterära Uppsala.

Gösta Knutsson-stipendium gavs till Kaj Anderberg, tidigare rektor för musikskolan, för att han oförtröttligt och passionerat har skapat möjlighet till musikutövande och musikalisk utveckling för barn och unga i Uppsala. Hedersstipendium gavs till musiker Claes Janson för att han berikat Uppsalas musikliv i decennier.

Kulturkontoret anordnade i juni en utställning av konststipendiaternas verk och en festlig stipendieutdelning som var öppen för allmänheten. Gösta Knutsson-stipendiet utdelades

under Kulturnattens invigning, filmpriset till Ingmar Bergmans minne delades ut under Uppsala Internationella Kortfilmfestivals prisutdelningsceremoni och hedersstipendiet vid kulturnämndens jullunch.

Inrättande av ett nytt stipendium

Under året har kommunstyrelsen på kulturnämndens förslag beslutat att inrätta ett *Uppsala kommuns filmpris till Ingmar Bergmans minne*. Riktlinjer, stadgar och bestämmelser har utformats av kulturnämnden och prissumman ska rymmas inom ordinarie budget.

Priset ska uppmuntra unga, lovande filmskapare, som i Bergmans anda tänjer på filmkonstens gränser. Priset ska delas ut varje år till en filmskapare som deltar i Uppsala Internationella Kortfilmfestivals internationella tävling, och som inte är äldre än trettio år. Priset utgjordes 2010 av ett penningstipendium om 50 tkr och ett diplom utformat av uppsalakonstnären Jin Jiang i samarbete med konsthantverkaren Cecilia Levy. Filmpriset 2010 tilldelades Kazik Radwanski, Canada för filmen *Out in that deep blue sea*.

5. STADSARKIVET

Kommunbidraget för Stadsarkivet var 8 850 tkr.

5.1 Medarbetare

Under 2010 arbetade följande personer på Stadsarkivet:

Ingegerd Ström, stadsarkivarie

Richard Hallgren, arkivarie, ansvarig för området *En god arkivhantering*

Erik Lindblad, arkivarie, ansvarig för områdena *Tillhandahålla, Bevara/vårda och Tillgängliggöra*

Christina Claesson, arkivarie

Håkan Emanuelsson, vaktmästare/konservering, inventering

Derya Genel, arkivarie, praktikant 4 månader

Sara Håkansson, arkivarie

Sven Jonsson, arkivarie

Agneta Karlsson, assistent

Sofia Nilsson, arkivarie, praktikant 2 månader

Karin Stigsson, IT-arkivarie

Kenth Widén, arkivassistent

Inger Zettergren, assistent

5.2 Tillsyn, rådgivning, utbildning och projekt

Stadsarkivets arbete i den kommunala organisationen

Nya former för tillsyn fortsätter att ge resultat.

2009 genomförde stadsarkivet efter arkivmyndighetens beslut tillsyn i form av enkäter till samtliga nämnder och bolag i kommunen omfattande sakområdet arkivredovisning (arkivbeskrivning, gallringsbeslut och arkivförteckning) Effekten blev påtaglig. Många nämnder har under 2010 med råd från stadsarkivet arbetat med att åtgärda de brister som kunde konstateras. Flera nämnder som tidigare saknade styrdokument har upprättat sådana. Sex av nämnderna har antagit nya eller reviderade bevarande- och gallrings-/dokumenthanteringsplaner mot tidigare normalt 1–2 årligen. Procenten nämnder med godkända styrdokument inom området arkivredovisning har därmed ökat från 54 % 2009 till 70 % 2010.

Under året har ett fåtal tillsyner i form av personliga besök genomförts, främst för kontroll av arkivlokaler. Även uppföljningar av tidigare års tillsyner har genomförts och ett antal öppna ärenden har kunnat avslutas under året.

Särskild IT-tillsyn och digitala frågor

Stadsarkivet genomförde under året en heltäckande IT-tillsyn i formulärform med fokus på kontroll av hur verksamheterna dokumenterar sina verksamhetsspecifika IT-system. Sammanställningen pekar på stora brister och arbetet kommer att fortsätta under 2011 med tillsyn av de kommunövergripande IT-systemen. De digitala frågorna har ur olika aspekter fortsatt att ha en central roll i verksamheten under året. Flera medarbetare har arbetat stora delar av sin arbetstid med frågor kring digitalt bevarande och sammantaget även höjt verksamhetens kompetens inom området genom fortbildning.

En slutrapport över hittills genomfört arbete med målet att möjliggöra långsiktigt digitalt bevarande i kommunen har utarbetats och presenterats på kommunens *Intranät* under rubriken *Arkiv och Diarium*.

Som en konsekvens av den fortsatta digitaliseringen i kommunen har stadsarkivets kompetens efterfrågats vid avslut, upphandling, införande och översyn av flera digitala verksamhetssystem. Ett resultat av den aktiva tillsynsverksamheten är att antalet rådgivningar, ibland kombinerat med besök hos kontoren har ökat och uppgår till 397 stycken.

Projekt och arbetsgrupper

Stadsarkivets medarbetare har fortsatt att medverka i projektet *Elevakt*. Projektet har som mål att kartlägga dokumentationen inom hela elevvårds- och elevregistreringsområdet i kommunen inför införande av nya datoriserade handläggningsstöd. Stadsarkivet har i anslutning till detta gjort en särskild utredning om villkoren för hantering av skolhälsovårdsjournaler upprättade av privata vårdgivare.

Specialanpassade kurser med rekord i deltagare

Stadsarkivet har detta år efter önskemål från verksamheterna valt att koncentrera den interna utbildningsverksamheten till specialanpassade kurser. Tre kurser om vardera två tillfällen genomfördes för vård och bildning och teknik och service samt en kurs för medarbetare under socialnämnden för barn och unga. Sammanlagt deltog 191 personer. Utvärderingen gav mycket goda omdömen. Samarbetet med Uppsala universitets utbildning i Arkivvetenskap på mastersnivå har fortsatt även detta år med föreläsningar och praktik. En student som gjorde sin praktikperiod på stadsarkivet valde att också förlägga sitt examensarbete till stadsarkivet.

Omorganisationer och ny skollag

Flera genomförda och kommande verksamhetsförändringar i kommunen har lett till behov av betydande insatser från stadsarkivets sida, bl.a. har kulturnämnden beslutat om lån respektive övertagande av arkivhandlingar vid bolagisering av VA och avfallsverksamheten. Arbetet med former för hantering av akter tillhörande f.d. Kommunhälsan har fått särskilt stöd. Utredningen om förutsättningarna för att bilda en gemensam överförmyndarnämnd för kommunerna i Uppsala län från och med 1 januari 2011 ledde till behov av att belysa konsekvenserna för arkivbildning och förvaring.

Frågan om hantering av arkiv tillhörande privata utförare av kommunal verksamhet har fortsatt varit i centrum främst på skolans område. Kommunernas skyldighet att arkivera slutbetyg från fristående skolor som regleras i den nya skollagen förutsätter centrala riktlinjer under 2011 för hur arkiveringen ska gå till.

5.3 Tillhandahållande och service

Förfrågningar har fortsatt hög nivå

Antalet förfrågningar låg också 2010 på en hög nivå. Andelen frågor från allmänheten ökade. Svarstiden per ärende var 1,2 dagar vilket var kortare än den servicenivå om tredagar som är riktlinjen i kommunens informationspolicy. Förfrågningsintensiva områden har varit bygglov och ritningar, betyg och material från socialtjänstens och elevhälsovårdens områden. Prövningar av sekretess tog drygt 230 timmar i anspråk trots att antalet ärenden av denna typ minskade, vilket i sin tur kan kopplas till att utredningen *Stulen barndom* är på väg att avslutas.

Fler kontakter via e-post och webb

Utvecklingen att allt fler förfrågningar och beställningar når stadsarkivet via e-post och kommunens webbsida har fortsatt. De uppgick till 36,7 % av det totala antalet. Stadsarkivet har fortsatt att arbeta med ökad skanning som metod att överföra kopior till allmänheten och kommunens kontor. I slutet av året lanserade stadsarkivet i samarbete med

stadsbyggnadskontoret historiska kartor på kommunens nya kartverktyg Kartinfo. Arbetet fortsätter under 2011.

Besök

Antalet besök är något lägre än föregående år. Märkbart är trenden att allt fler ställer frågor och får information via nätet utan att personligen besöka arkivet. Stadsarkivets mål att nå fler skolungdomar har gett ett positivt resultat. Särskild statistik över besök av främst ungdom visar att antalet var 86 stycken. Dessa har fått stöd och hjälp i hur de kan söka och använda arkiverad information.

Leveranser

Bland årets inkomna leveranser kan nämnas handlingar från Kommunhälsan och byggnadsnämnden.

5.4 Levandegörande av det skriftliga kulturarvet och samarbeten

I samverkan med Landsarkivet i Uppsala och Folkrorelsearkivet i Uppsala län genomförde stadsarkivet en kurs i arkivkunskap för medlemmar i Länsforskningsrådet för Uppsala län och länets hembygdsföreningar. Tendensen till ökat intresse för stadsarkivets material bland kommunens hembygdsföreningar fortsätter

Arkiven i Sandbacken fortsätter att ge effekter

Under rubriken *Arkiven i Sandbacken* har Stadsarkivet och det samlokaliserade Folkrorelsearkivet för Uppsala län fortsatt att anordna program under ett antal tisdagskvällar under hela året. Visningar, filmvisningar och föredrag har rönt intresse och i sin tur lett till förfrågningar om fördjupade visningar och studiebesök. Intresset för stadsarkivets föreläsning om kandelabern på Stora Torget var stort och sammanföll i tiden med arrangementet *Allt ljus på Uppsala*.

Stadsarkivet har även medverkat i den föreläsningsserie som genomförts i Uppsala arkivcentrum. Cristina Wahlström, tidigare stadsarkivarie i Uppsala, höll en välbesökt föreläsning under rubriken *Starka kvinnor – kulturbärare i Uppsala som gjort skillnad*.

Kulturnatt med många besökare

Årets *Kulturnatt* arrangerades som vanligt tillsammans med Folkrorelsearkivet för Uppsala län. Folkrorelsearkivet visade bland annat gamla valaffischer och valfilmer med anledning av det förestående valet och stadsarkivet visade under rubriken *Stad i ljus* en utställning om Uppsalas gaslyktor och gasverket som fyllde 100 år 2010. Författaren Gunilla Lindberg medverkade traditionsenligt med föredrag, denna gång under rubriken *Uppsala för inte så länge sen*. Metallkvartetten stod för musikunderhållning. 703 personer besökte arkiven under *Kulturnatten* vilket var en stor ökning jämfört med 2009.

Samarbeten mellan arkiv–museer–bibliotek (ABM) omfattar fler

ABM-samarbetet manifesterades som tidigare år bland annat under *Arkivens Dag*. Inte mindre än 11 institutioner med verksamhet i Uppsala bjöd på en gemensam utställning och flera föredrag under rubriken *Väder och oväder – arkiven berättar om hur det var förr*. Artisten Staffan Lindberg och meteorolog Pär Holmgren höll föredrag, allt med koppling till det för hela Norden gemensamma temat *Klimat*. Arrangemangen pågick under nästan tre veckor. 2 237 personer besökte stadsbiblioteket den 13 november och hade möjlighet att ta del av aktiviteterna.

5.5 Slutord

Man kan sammantaget konstatera att verksamheten med god kvalitet har genomfört beslutade mål och nått avsedda effekter med verksamheten. Målet att medvetandegöra

såväl kommunens medarbetare som medborgare och brukare om arkivfrågornas och informationshanterings betydelse för att upprätthålla den demokratiska rätten till insyn i allmänna handlingar, ge god, snabb och rättssäker service, uppmuntra till forskning och att levandegöra och locka till ökad användning av kommunens skriftliga kulturarv ligger ständigt i fokus för verksamheten.

Tabell 14. Stadsarkivets resultat

Arbeta för en god arkivhantering	2008	2009	2010
Tillsyner	5	5 (34)	5 (+enkäter)
Förvaltningsbesök	166	146	125
Kurser	13	11	9
Antal kursdeltagare	263	263	239
Konsultinsatser	.	1	1
Rådgivning	332	368	397
Projekt	6	7	6

Bevara/vårda	2008	2009	2010
Arkivleveranser	61	64	47
Antal hyllmeter	145	244	118
Bilder	8 841	3 163	810
Mikrokort	4 053	58	690
Kartor o ritningar	220	268	140
Arkivmagasinen, tätpackning, hyllmeter	98	10	0
Konservering/ritningar	16	14	10
Verkställd gallring, antal hyllmeter	127	130	77

Tillhandahålla	2008	2009	2010
Antal besökare	1 300	1 270	1 033
Antal utlånade volymer	1 278	586	459
Antal förfrågningar	943	1 044	938
- med sekretessprövning	143	198	117

Kunskapsuppbyggnad	2008	2009	2010
Fortbildning, antal timmar	262	324	199

Tillgängliggöra	2008	2009	2010
Ordnings- och förteckningsarbete, antal hyllmeter	44	158,5	154,6
Inventerade kartor och ritningar	280	2530	490
Inventerade bilder			3200
Kulturnatten, antal besökare	805	472	703
Arkivens Dag, antal besökare (Stadsbiblioteket)	1572	2376	2237
Studiebesök, antal grupper	9	17	15
Antal utställningar	3	3	2

Övrigt	2008	2009	2010
Praktikanter, antal veckor	10	8	8
Antal föreläsningar (Uppsala universitet)	8	4	4